

Newsletter 2014 / 01

Treść

1. Sprawozdanie ze spotkania sieciowego w dniu 21.02.2014 r.
2. Prezentacja książki
3. Aktualne projekty
4. Erasmus+
5. Wpis do bazy danych organizacji i projektów

1. Sprawozdanie ze spotkania sieciowego w dniu 21.02.2014 r.

W sierpniu 2013 r. została powołana do życia polsko-niemiecka Sieć Kontaktów na rzecz Transnarodowej Partycypacji pod patronatem Centrum Edukacji i Spotkań Zamek Trebnitz (Schloß Trebnitz Bildungs- und Begegnungszentrum e.V.). Do zadań Sieci z jednej strony należy zrzeszanie transgranicznych projektów partycypacyjnych i kooperacyjnych oraz wspieranie fachowej wymiany, transferu wiedzy i procesu systematyzowania kryteriów jakości. W tym celu organizowane są konferencje oraz warsztaty partycypacji, publikowane są serie wydawnicze i prowadzone praktycznie ukierunkowane badania ewaluacyjne oraz tworzone jest archiwum transnarodowej partycypacji. Z drugiej zaś strony zadaniem Sieci jest wspieranie rozwoju transnarodowego i obywatelskiego zaangażowania w polsko-niemieckim regionie przygranicznym, poprzez wspólne spotkania, współpracę i praktyczne doradztwo dla społeczno-obywatelskich i politycznych działaczy. Grupą docelową tego projektu są organizacje, inicjatywy, podmioty, instytucje i multiplikatorzy, którzy zajmują się tematyką partycypacji lub pragną się nad nią pochylić. Zamierzenie to ma na celu, poprzez realizowane badania, pracę edukacyjną i praktyczne

doradztwo, długofalowe wzmocnienie i wsparcie rozwoju transnarodowej partycypacji oraz zrastanie się społeczeństwa obywatelskiego w polsko-niemieckim regionie przygranicznym. Projekt ten przyczyni się do powstania nowych kooperacji w regionie przygranicznym, przy czym możliwe do praktycznego zastosowania badania zostaną powiązane z politycznymi procesami dotyczącymi społeczeństwa obywatelskiego, młodzieży, edukacji i kultury po obu stronach Odry. Temat przemian demograficznych i ich wpływ na powstanie polsko-niemieckiego społeczeństwa obywatelskiego nad Odrą znajdzie się w centrum naszego zainteresowania, co też pozwoli obu narodom tego przygranicznego regionu na ustrukturyzowany dialog o wspólnej przyszłości Regionu Nadodrzańskiego.

W dniu 21 lutego 2014 r. w Starej Kuźni przy Zamku Trebnitz odbyło się pierwsze oficjalne spotkanie Sieci Kontaktów na rzecz Transnarodowej Partycypacji. Łącznie około trzydziestu działaczy polsko-niemieckiej pozaszkolnej i szkolnej sceny pracy edukacyjnej, polityków i przedstawicieli podmiotów wspierających

spotkało się i dyskutowało o szansach, trudnościach i perspektywach transnarodowej partycypacji i możliwościach przyszłej współpracy. W trakcie niniejszej konferencji Zamek Trebnitz zaprezentował także swój przyszły kierunek działań w obszarze edukacji politycznej. Dzięki założeniu „Europejskiego Centrum Transnarodowej Partycypacji” w najbliższych latach możliwa stanie się promocja transnarodowych projektów partycypacyjnych, ich naukowy mentoring oraz ewaluacja, jak również stworzenie ofert doradztwa dla działaczy, stowarzyszeń i polityków.

W celu skorzystania z ekspertyz uczestniczek i uczestników konferencji oraz równocześnie by sprostać własnym wymaganiom i faktycznie przysłużyć się tutejszemu regionowi przygranicznemu sensowną i ważną pracą, zaraz po zaprezentowaniu samego Centrum w grupach roboczych rozpoczęto dyskusje poświęcone poszczególnym obszarom pracy i ich możliwym kształtowaniu.

Zrzeszanie

Głównym rezultatem pracy w grupie roboczej zrzeszanie było potwierdzenie konieczności jego wzmacniania. Praca, którą Sieć wykonuje na rzecz transnarodowej partycypacji od prawie trzech kwartałów jest ważna i musi być kontynuowana. W szczególności poprzez konsekwentne wykorzystywanie nowych formatów, takich jak seminaria zrzeszające, konferencje i newslettery, które nie tylko prezentują własną pracę, ale dają także innym działaczom możliwości, by i oni mogli przekazywać swoje informacje. Istnieje wiele rodzajów prac w ramach Sieci, które powinny być w różnym wymiarze promowane i wspierane przez Centrum. I tak, Transnarodowa Sieć Kontaktów Partycypacyjnych obok

samego zrzeszania się ekspertów, trenerów i multiplikatorów mogłaby także umożliwić wymianę materiałów

i informacji, pomóc uczestniczkom i uczestnikom oraz instytucjom w nawiązaniu kontaktu, jak również poprzez konkretne zapisy do Sieci zbudować bazę sprawdzonych i „pewnych” partnerów projektowych.

Praca edukacyjna

Grupa robocza pochyłająca się nad pracą edukacyjną dostrzegła konieczność profesjonalizacji pracy edukacyjnej w polsko-niemieckim regionie przygranicznym na wielu płaszczyznach. Z jednej strony ponownie wyraźnie podkreślono problematykę uczenia się języka kraju sąsiada. Istniejąca pomiędzy

Polską a Niemcami bariera językowa utrudnia wiele możliwych transnarodowych płaszczyzn partycypacyjnych, dlatego też jest niezmiernie ważne, by inwestować więcej czasu we wzajemne uczenie się języka swojego sąsiada. Z drugiej zaś strony wielokrotnie podkreślano, że istniejące w regionie przygranicznym formaty już teraz stwarzają różnorodne szanse. Należy je jednak zabezpieczyć i rozbudować. Poza tym każdy rocznik musi na nowo zebrać transnarodowe doświadczenia. Pozostanie jedynie przy już zrealizowanych formatach mogłoby w tym zakresie przynieść skutki odwrotne do zamierzonych. Jako grupy docelowe zostali w tym obszarze zidentyfikowani nauczyciele, wychowawcy, stowarzyszenia, seniorzy oraz przede wszystkim uczniowie. Rozsądnym celem pracy edukacyjnej Centrum Transnarodowej Partycypacji byłoby ukierunkowanie na uczestników kształtowanie projektów partycypacyjnych, poczynawszy już od momentu ich planowania. Jako niewłaściwy stan rzeczy został przez wszystkich uznany fakt, że partycypacja w projektach zaczyna się w większości przypadków dopiero po uzyskaniu aprobaty dla danego wniosku i określeniu tematu samego projektu. Ponadto ważnym jest, by w centrum zainteresowania umieszczać regionalne tematy oraz by intensywniej wspierać w szczególności inkluzyjne i międzypokoleniowe formaty projektów. Zadaniem Centrum mogłoby być nawiązywanie kontaktów pomiędzy wieloma różnymi grupami docelowymi w projektach i tym samym ukierunkowane wspieranie obustronnego zrozumienia.

Badania nad praktyką

Uczestniczki i uczestnicy tej grupy roboczej dostrzegli szanse stojące przed badaniami nad praktyką w ramach połączenia w jednym miejscu teorii i praktyki. Poprzez stypendia oraz dokumentowanie sprawozdań projektach w archiwum Centrum można by udostępnić nauce zdobyte w projektach doświadczenia. Równocześnie można by połączyć na płaszczyźnie transnarodowej seminaria uniwersyteckie poświęcone edukacji pozaszkolnej, na przykład w ramach naukowego mentoringu i ewaluacji danego polsko-niemieckiego projektu dla uczniów odbywającego się w Trebnitz przez dwie grupy studentów z Polski i Niemiec. Dzięki takiej formie seminariów można by skorzystać z powstałych synergii, np. poprzez przygotowane przez studentów dokumentacje projektowe, które równocześnie stanowiłyby prace

seminaryjne lub licencjackie. Badania nad praktyką prowadzone przez Centrum Transnarodowej Partycypacji mogłyby poza tym dotyczyć samego regionu przygranicznego, poszukując odpowiedzi na następujące pytania: Jak wygląda partycypacja w regionie przygranicznym poza Trebnitz? Jakie są jej cechy szczególne w regionie przygranicznym? Poprzez konsekwentne i wsparte przez uczelnie zabezpieczanie wiedzy i doświadczeń Centrum to mogłoby się stać swoistym centrum dokumentacji dla transnarodowej partycypacji.

Feedback ze strony uczestniczek i uczestników jest pozytywny i pokazuje, że instytucja tego rodzaju jest istotna dla rozwoju polsko-niemieckiego regionu przygranicznego, jako że może ona połączyć i spopularyzować różnorodne możliwości współczesnej edukacji.

2. Prezentacja książki

Pierwszy krok w stronę długotrwałej dokumentacji przykładów dobrych praktyk wśród transnarodowych projektów partycypacyjnych w regionie przygranicznym stanowi zaprezentowana również podczas konferencji publikacja, która opisuje i dokonuje naukowej ewaluacji polsko-niemieckich projektów partycypacyjnych.

Busch, Matthias / Teichmüller, Nikolaus (red.): *Żyć Europą i ją kształtować*. Transnarodowe formy edukacji i zaangażowania społecznego w polsko-niemieckim regionie przygranicznym. Trebnitz OT Müncheberg 2013.

Duże regiony Europy coraz bardziej zyskują na znaczeniu ekonomicznym, kulturowym i społecznym. Potencjał danego regionu zależy przy tym - poza wspólnym rynkiem pracy i rynkiem wewnętrznym - od koniecznego rozwoju transgranicznego społeczeństwa obywatelskiego, w którym to obywatele doświadczają będą Unii Europejskiej nie tylko w postaci jej abstrakcyjnych ideałów, lecz również w transnarodowym współistnieniu ich przestrze-

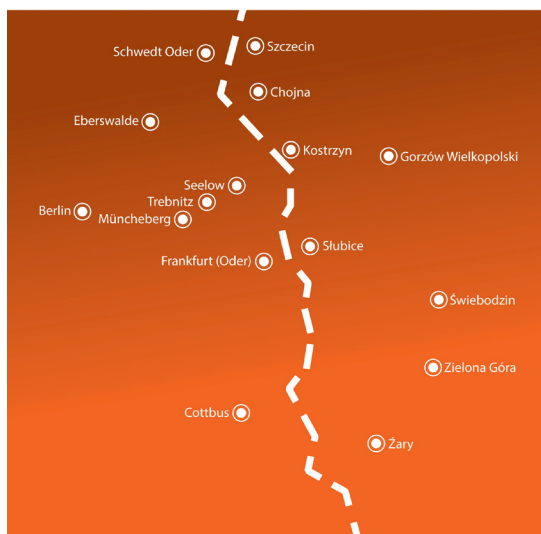
ni życiowych. Dlatego też w przyszłości konieczne będzie wzmacnianie transgranicznych form edukacji i udziału

w życiu społecznym, które to pozwolą mieszkańcom różnych krajów sąsiedzkich UE wspólnie kształtować ich regiony we wzajemnym dialogu, społecznym zaangażowaniu i politycznym współdecydowaniu. Niniejsza publikacja zbiorowa przedstawia teoretyczne podstawy i praktyczne doświadczenia z owocnych koncepcji transgranicznej pracy na rzecz edukacji i partycypacji w polsko-niemieckim regionie przygranicznym. Ma ona na celu zarysowanie różnorodnych inicjatyw oraz opracowanie na podstawie ich porównania kryteriów i standardów jakości dla przyszłych projektów na rzecz kształtowania żywego polsko-niemieckiego społeczeństwa obywatelskiego.

Matthias Busch, Nikolaus Teichmüller (red.)

Żyć Europą i ją kształtować

Transnarodowe formy edukacji i zaangażowania społecznego w polsko-niemieckim regionie przygranicznym

Dla osób zainteresowanych tą tematyką istnieje możliwość bezpłatnego zamówienia niniejszej publikacji zarówno w języku polskim, jak i niemieckim poprzez kontakt z Zamkiem Trebnitz.

3. Aktualne projekty

Lokal wyborczy dla osób <18 lat w dniu 16.05.2014 r.

Tego dnia w ramach naszego projektu „Eurowybory w polsko-niemieckim regionie przygranicznym” w Zamku Trebnitz odbędzie się publiczna dyskusja na temat: „Czy nasi uczniowie są gotowi na Europę? Czy nasze szkoły przygotowują uczniów na Europę?” Podczas tego wydarzenia liczymy nie tylko na obecność europolityków i ekspertów w obszarze edukacji, lecz także na udział dyrektorów szkół z Regionu Nadodrzańskiego. Wśród naszych gości będzie także pan Christian Ehlers, europoseł z Brandenburgii. W czterech grupach roboczych będziemy pochyłać się nad następującymi tematami: „Europa w szkole”, „Przejście ze szkoły do pracy zawodowej”, „Ucz-

nie się języka sąsiada” oraz „Polsko-niemiecka wymiana szkolna”. W tym dniu zostanie także otwarty specjalny lokal wyborczy dla osób <18 roku życia, by dać młodzieży z Polski i Niemiec szansę już teraz przećwiczyć uczestnictwo w wyborach.

Otwarcie wystawy „Odra-Oder-Odra” w dniu 29 i 30. 04. 2014 r.

Pod koniec II Wojny Światowej Odra była miejscem krwawych wydarzeń w dziejach naszego świata. Stała się nie-

mym świadkiem całkowitej wymiany ludności w jej regionach. 70 lat później Polacy, Niemcy i Czesi opowiadają o swoich wspomnieniach z tych często strasznych przeżyć, a sama Odra staje się symbolem pojednania i dialogu. Młodzież oraz studenci z tych trzech nadodrzańskich krajów wyruszyli wspólnie z profesjonalnym zespołem filmowców na wyprawę historyczną w regiony Odry w poszukiwaniu ostatnich świadków historii roku 1945. Od Ostrawy aż po Szczecin udało im się uchwycić kamerą 30 indywidualnych historii życia. Te obrazowe koleje losu wyłaniające się z przeprowadzonych wywiadów, połączone i tematycznie uporządkowane, stanowią podstawę wystawy opowiadającej o zniszczeniach, wypędzeniach, ojczyźnie i pojednaniu. Abstrakcyjne fakty historyczne staną się wciąż żywymi historiami, a wypowiedzi świadków historii i ich niewyobrażalne losy pozwolą zepchnąć narodowe sposoby postrzegania historii na dalszy plan.

Na oba wydarzenia zapraszamy uczniów szkół gimnazjalnych oraz pierwszych klas szkół ponadgimnazjalnych z Polski i Niemiec. Prosimy o zgłaszanie chęci uczestnictwa w otwarciu wystawy w Zamku Trebnitz pod adresem: empfang@schloss-trebnitz.de.

4. Erasmus+

Wraz z rozpoczęciem programu Erasmus+ mamy do czynienia z nowym programem wspierającym, który w przeciwieństwie do poprzednich w szczególności podkreśla znaczenie aspektów merytorycznych w projektach. Spotkania młodzieży, które polegały głównie na wspólnym spędzaniu czasu wolnego i zajmowały się przede wszystkim kwestią wzajemnego poznawania się, nie będą już sukcesywnie dofinansowywane. Szczególnie na płaszczyźnie europejskiej program Erasmus+ koncentruje się na kwestiach zasadniczych oraz konkretnie na treściach seminaryjnych i metodach wspierających partycypację i przekazujących poszczególne kompetencje. Przy czym główny nacisk jest kładziony na indywidualną mobilność (Akcja 1). W tym obszarze przewidziane jest dofinansowa-

nie dla znanych nam już formatów (spotkania młodzieży, mobilność specjalistów, wolontariat europejski).

Ciekawe jednak będą przede wszystkim same nowe treści programu. Należy w tym miejscu wspomnieć przede wszystkim o partnerstwach strategicznych. Chodzi tutaj o połączenie praktyki, badań i polityki w celu osiągnięcia oddziaływania na płaszczyźnie systemowej, czyli w przypadku Erasmus+Młodzież chodzi głównie o urzeczywistnianie europejskiej strategii na rzecz młodzieży. Zamek Trebnitz z przyjemnością stawi czoła wyzwaniom wynikającym z tego nowego programu unijnego, by móc skorzystać z nowych możliwości w celu wzrostu jakości polsko-niemieckich projektów młodzieżowych.

5. Wpis do bazy danych organizacji i projektów

Na stronie internetowej Sieci Kontaktów na rzecz Transnarodowej Partycypacji (www.participation-transnational.eu) powstaje obecnie baza danych obejmująca różne stowarzyszenia i inicjatywy, które pracują na płaszczyźnie transgranicznej lub są zainteresowane takim rodzajem pracy i szukają drogi, by móc się zrzęczyć. Nie chodzi nam przy tym jedynie o to, by udokumentować istniejące już w polsko-niemieckim

regionie przygranicznym inicjatywy i stowarzyszenia, a raczej to, by stworzyć dla zaangażowanych i zainteresowanych działaczy transnarodowej pracy edukacyjnej możliwość znalezienia partnerów kooperacyjnych. Jeśli są Państwo zainteresowani wpisem Państwa (organizacji) do naszej bazy danych organizacji i projektów, prosimy o kontakt pod adresem: info@participation-transnational.eu.

Impressum

Schloß Trebnitz Bildungs- und Begegnungszentrum e. V.
Platz der Jugend 6
15437 Müncheberg OT Trebnitz
Tel: 0049 33477 5190, Faks: 0049 33477 51915
E-mail: empfang@schloss-trebnitz.de
www.schloss-trebnitz.de

Dofinansowanie

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Projekt jest dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) - Brandenburgia 2007-2013, Funduszu Małych Projektów i Projektów Sieciowych w Euroregionie Pro Europa Viadrina.

Pokonywać granice poprzez wspólne inwestowanie w przyszłość.

Partnerzy w projekcie

